

СОВЕТ
ШЛАНГОВСКОГО СЕЛЬСКОГО
ПОСЕЛЕНИЯ
ДРОЖЖАНОВСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ЧҮПРӘЛЕ
МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
ШЛАНГА АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ
СОВЕТЫ

С.Шланга

РЕШЕНИЕ

22 май 2020 ел

КАРАР

№ 49/2

Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Шланга авыл жирлегә муниципаль хезмәткәрләренәң үз-үзен тотышы тәртибе һәм этикасы Кодексын яңа редакциядә раслау турында

2007 елның 2 мартындагы «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» 25-ФЗ номерлы Федераль закон, Россия Федерациясе Президентының 2002 елның 12 августындагы «Дәүләт хезмәткәрләренәң хезмәттә үз-үзен тотышының гомуми принципларын раслау турында» гы 885 номерлы Указы, 2013 елның 25 июнендәге Татарстан Республикасының Муниципаль хезмәт турындагы 50-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы кодексы нигезендә, муниципаль хезмәткәрләренәң үз вазыйфаи бурычларын үтәүнең нәтижәлелеген арттыру максатында Чүпрәле муниципаль районы Шланга авыл жирлегә Советы **КАРАР КАБУЛ ИТТЕ:**

1. Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Шланга авыл жирлегә муниципаль хезмәткәрләренәң хезмәткәрләренәң үз-үзен тотышы тәртибе һәм этикасы Кодексын кушымта итеп бирелгән яңа редакциядә расларга.

2. Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Шланга авыл жирлегә башлыгына муниципаль хезмәткәрләренәң элегә Карар белән шәхсән таныштыруны тәмин итәргә.

4. 2011 елның 26 февралендәге Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Шланга авыл жирлегә Советының № 4/2 карары үз көчен югалткан дип санарга.

5. Әлеге карарны Татарстан Республикасы хокукый мәгълүмат рәсми порталында һәм Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы сайтында авыл жирлегә бүлегендә урнаштырырга.

6. Әлеге карар үз көченә аңа кул куелган көннән керә.

Татарстан Республикасы
Чүпрәле муниципаль районы
Шлаңга авыл жирлеге башлыгы

А. А. Мөхәррәмов

Татарстан Республикасы
Чүпрәле муниципаль районы
Шланга авыл жирлеге Советының
2020 елның 22 май
49/2 номерлы карары белән
Расланган

**Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Шланга
авыл жирлеге муниципаль хезмәткәрләренең үз-үзен тотышы тәртибе
һәм этикасы Кодексы**

I. Гомуми нигезләмәләр

1. Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Шланга авыл жирлеге муниципаль хезмәткәрләренең үз-үзен тотышы тәртибе һәм этикасы Кодексы (алга таба - Кодекс) Муниципаль хезмәткәрләренең этик нормаларын һәм хезмәттә үз-үзләрен тоту кагыйдәләрен билгеләү, шулай ук муниципаль хезмәткәрләренең абруен, гражданның жирле үзидарә органнарына ышанычын ныгытуга ярдәм итү максатларында Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы Конституциясе, 2008 елның 25 декабрдәге 273-ФЗ номерлы «Коррупциягә каршы торышында», 2007 елның 2 мартындагы 25-ФЗ номерлы «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында», Россия Федерациясе Президентының 2002 елның 12 августындагы “Дәүләт хезмәткәрләренең үз-үзен тотышының гомуми принципларын раслау турында” 885 номерлы Указы, 2013 елның 25 июнендәге 50-ТРЗ номерлы Муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы Кодексына нигезләнеп эшләнде.

2. Кодекс Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Шланга авыл жирлеге жирле үзидарә органнарының муниципаль хезмәткәрләре биләгән вазыйфаларына бәйсез рәвештә эш итәргә тиешле һөнәри хезмәт этикасыннан һәм үз-үзләрен тотышының төп кагыйдәләренең гомуми принципларыннан гыйбарәт.

3. Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районының Шланга авыл жирлегенә муниципаль хезмәткә керүче Россия Федерациясе гражданы әлеге Кодекс нигезләмәләре белән танышырга һәм хезмәт эшчәнлеген процессында, шул исәптән «Интернет»мәгълүмат-телекоммуникация челтәреннән файдаланып, аларны үтәргә тиеш.

4. Һәр муниципаль хезмәткәр Кодекс нигезләмәләрен үтәү өчен барлык кирәкле чараларны үтәргә тиеш, ә Россия Федерациясендә һәр

гражданы муниципаль хезмәткәрдән Кодекс нигезләмәләре нигезендә үзләренә карата тотышны көтәргә хокуклы.

5. Кодексның максаты - муниципаль хезмәткәрләрнең үз-үзләрен тотышы тәртибе һәм этикасы кагыйдәләрен билгеләү, шулай ук муниципаль хезмәткәрләрнең абруен, гражданнарның дәүләт органнарына һәм жирле үзидарә органнарына ышанычын ныгытуга ярдәм итү һәм муниципаль хезмәткәрләрнең бердәм тәртип нормаларын тәэмин итү.

6. Кодекс муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан үз вазыйфай бурычларын үтәүнең нәтижәләлеген арттыруга юнәлдерелгән.

7. Кодекс муниципаль хезмәт өлкәсендә тиешле жәмәгать аңында муниципаль хезмәткә ихтирамлы мөнәсәбәт, әхлак формалаштыру өчен нигез булып тора, шулай ук муниципаль хезмәткәрләрнең жәмәгать аңы һәм әхлагы, аларның үз-үзләрен контрольдә тотышы институты буларак чыгыш ясый.

8. Муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан Кодекс нигезләмәләрен белү һәм үтәү аларның һөнәри эшчәнлегенә сыйфатын һәм хезмәттә үз-үзен тотышын бәяләү критерийларының берсе булып тора.

II. Муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт урынында үз-үзен тотышы принциплары һәм кагыйдәләре

9. Муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт тәртибенә төп принциплары муниципаль хезмәттә булу белән бәйлә рәвештә Россия Федерациясе гражданнарының үз-үзләрен тотышының нигезе булып тора.

10. Дәүләт, жәмгыять һәм гражданнар алдында жаваплылык тоеп, муниципаль хезмәткәрләр түбәндәгеләрне үтәргә бурычлы:

а) дәүләт органнарының һәм жирле үзидарә органнарының нәтижәле эшен тәэмин итү максатларында вазыйфай зат йөкләмәләрен профессиональ дәрәжәдә намус белән башкарырга;

б) вазыйфай зат бурычларын башкарганда, расасына, милләтенә, теленә, диненә һәм башка шартларга бәйсез рәвештә, кеше һәм гражданның хокукларын, ирекләрен һәм законлы мәнфәгатьләрен, шулай ук оешмаларның хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен үтәргә;

в) барлык физик һәм юридик затларга һәм оешмаларга тигез, тугры мөнәсәбәтне тәэмин итәргә, нинди дә булса ижтимагый яки дини берләшмәләргә, һөнәри яки социаль төркемнәргә, гражданнарга һәм оешмаларга өстенлек бирмәскә һәм мондый берләшмәләргә, төркемнәргә, оешмаларга тискәре карамаска;

г) вазыйфай зат бурычларны намус белән башкаруга комачаулаучы нинди дә булса шәхси, мөлкәт (финанс) һәм башка мәнфәгатьләр йогынтысына бәйлә гамәлләр кылмаска;

д) сәяси партияләр, башка иҗтимагый һәм дини берләшмәләр һәм башка оешмалар карарларының үз һөнәри хезмәт эшчәнлегенә йогынты ясау мөмкинлеген юкка чыгара торган нейтральлекне сакларга;

е) гражданныр һәм вазыйфай затлар белән эш иткәндә корректлык һәм игътибарлылык күрсәтергә;

ж) Россия Федерациясе халыкларының әхлакый йолаларына һәм горәф-гадәтләренә хөрмәт күрсәтергә;

з) төрле этник һәм социаль төркемнәрнең, шулай ук конфессияләрнең мәдәни һәм башка үзенчәлекләрен исәпкә алырга;

и) милләтара һәм конфессияара татулыкка ярдәм итәргә;

к) муниципаль орган абруена яисә авторитетына зыян китерергә сәләтле низагларга юл куймаска;

л) кеше һәм граждан хокукларын һәм ирекләрен тану, үтәү һәм яклау дәүләт органнары һәм жирле үзидарә органнары, шулай ук муниципаль хезмәткәрләр эшчәнлегенә төп мәгънәсен һәм әчтәлеген билгеләүдән чыгып эш итәргә;

м) үз эшчәнлеген тиешле дәүләт органы һәм жирле үзидарә органы вәкаләтләре чикләрендә, үзара хезмәттәшлек барышында жирле үзидарә органының функциональ оештыру структурасында субординацияне һәм аңа буйсынуны үтәп, гамәлгә ашырырга.;

н) нинди дә булса профессиональ яки социаль төркемнәргә һәм оешмаларга өстенлек бирмәскә, аерым гражданнырның, профессиональ яки социаль төркемнәрнең һәм оешмаларның йогынтысыннан бәйсез булырга тиеш;

о) яллаучы (эш бирүче) вәкиленә, прокуратура органнарына яисә башка дәүләт органнарына яисә жирле үзидарә органнарына коррупциячел хокук бозулар кылуга тарту максатларында нинди дә булса затларга мөрәжәгать итүнең барлык очраклары турында хәбәр итәргә;

п) федераль законнарда билгеләнгән чикләүләренә һәм тыюларны, муниципаль хезмәт үтүгә бәйлә бурычларны үтәргә;

р) хезмәт, һөнәри этика нормаларын һәм эшлекле тәртип кагыйдәләрен үтәргә;

с) Россия һәм башка дәүләт халыкларының йолаларына һәм горәф-гадәтләренә түземлек һәм хөрмәт күрсәтергә, төрле этник, социаль төркемнәр һәм конфессияләрнең мәдәни һәм башка үзенчәлекләрен исәпкә алырга, милләтара һәм конфессияара татулыкка ярдәм итәргә;

т) муниципаль хезмәткәрләрнең вазыйфай бурычларын намуслы башкаруында шик уятырга мөмкин булган тәртиптән тыелырга, шулай ук аның абруена яисә жирле үзидарә органы абруена зыян китерергә сәләтле низаглы ситуацияләрдән котылырга.;

у) мәнфәгатьләр каршылыгын булдырмау һәм мәнфәгатьләр каршылыгын жайга салу буенча Россия Федерациясе законнарында каралган чараларны күрергә;

ф) шәхси характердагы мәсьәләләрне хәл иткәндә дәүләт органнары, жирле үзидарә органнары, оешмалар, вазыйфай затлар, муниципаль хезмәткәрләр һәм гражданнар эшчәнлегенә йогынты ясау өчен хезмәт урыныннан файдаланмаса;

х) муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаларына кермәсә, дәүләт органы яисә жирле үзидарә органы, аның житәкчесе эшчәнлегенә карата ачыктан-ачык фикерләрдән, бәяләрдән тыелырга;

ц) дәүләт органында яки жирле үзидарә органында ачык чыгышлар ясау һәм хезмәт мәгълүматы бирү кагыйдәләрен үтәргә;

ч) массакүләм мәгълүмат чаралары вәкилләренең эшчәнлегенә дәүләт органы яисә жирле үзидарә органы эше турында жәмгыятькә мәгълүмат бирү буенча ихтирамлы мөнәсәбәттә булырга, шулай ук билгеләнгән тәртиптә дәрәс мәгълүмат алуда ярдәм итәргә.;

ш) Россия Федерациясе территориясендә товарлар, эшләр, хезмәт күрсәтүләр һәм граждан хокукларының башка объектларына чит ил валютасында (шартлы акчалата берәмлекләрдә) бәяне билгеләүдән, шул исәптән массакүләм мәгълүмат чараларында ачык чыгышлардан тыелырга, - Россия Федерациясе резидентлары арасында килешүләр суммасы, Россия Федерациясе бюджет системасының барлык дәрәжәләрдәге бюджетлар күрсәткечләре, дәүләт һәм муниципаль бурыч алулар, дәүләт һәм муниципаль бурыч күләме, мәгълүматларны төгәл тапшыру өчен кирәк булган йә Россия Федерациясе законнарында, Россия Федерациясенең халыкара килешүләрендә, эшлекле әйләнеш горөф-гадәтләрендә каралган очрактан тыш;

щ) аның жаваплылыгында булган өлкәдә ресурслар белән мөмкин кадәр нәтижәлерәк файдалануны даими рәвештә тәмин итүгә омтылырга;

ы) үз вәкаләтләре чикләрендә милләтара һәм конфессияара татулыкны ныгытуга, Татарстан Республикасы территориясендә яшәүче Россия Федерациясе халыкларының телләрен һәм мәдәниәтен саклап калуга һәм үстерүгә, мигрантларны социаль һәм мәдәни адаптацияләүгә, милләтара (этникара) конфликтларны профилактикалауга юнәлдерелгән чараларны гамәлгә ашыру өчен шартлар тудырырга;

э) барлык физик һәм юридик затларга һәм оешмаларга тигез, тугры мөнәсәбәт тәэмин итәргә, нинди дә булса ижтимагый яки дини берләшмәләргә, һөнәри яки социаль төркемнәргә, гражданнарга һәм оешмаларга өстенлек бирмәскә һәм мондый берләшмәләргә, төркемнәргә, гражданнарга һәм оешмаларга карата кискен карамаска;

11. Муниципаль хезмәткәрләр Россия Федерациясе Конституциясен, конституциячел һәм федераль законнарны, Россия Федерациясенең башка норматив хокукый актларын үтәргә тиеш.

12. Муниципаль хезмәткәрләр үз эшчәнлегендә сәяси, икътисадый максаттан чыгып, йә башка мотивлар буенча законнарны һәм башка норматив хокукый актларны бозмаска тиеш.

III. Муниципаль хезмәткәрләрнең коррупциягә каршы үз-үзләрән тотышының стандарты

13. Муниципаль хезмәткәрләр коррупция күренешләренә каршы торырга һәм аны профилактикалау буенча Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә чаралар күрергә тиеш.

14. Муниципаль хезмәткәрләр вазыйфаи бурычларны үтәгәндә мәнфәгатьләр каршылыгына китерә торган шәхси кызыксынуга юл куймаска тиеш. Муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләнгәндә һәм вазыйфаи бурычларны үтәгәндә муниципаль хезмәткәр үзенең шәхси кызыксынуы булуы яки аның вазыйфаи бурычларын тиешенчә үтәүгә йогынты ясавы турында белдерергә тиеш.

15. Муниципаль хезмәткәр үзенең һәм гаилә әгъзаларының Татарстан Республикасы законнарында каралган керемнәре, чыгымнары, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләр, шулай ук хатынының (иренең) һәм балигы булмаган балаларының керемнәре, чыгымнары, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләр бирергә бурычлы.

16. Муниципаль хезмәткәр яллаучы вәкиленә, Россия Федерациясе прокуратурасы органнарына яки башка дәүләт органнарына, аны коррупцион хокук бозулар кылуга тарту максатларында, нинди дә булса затларның мөрәжәгать итүенең барлык очраклары турында хәбәр итәргә бурычлы. Әлеге фактлар буенча тикшерү уздырылган яки үткәрелгән очраклардан тыш, коррупцион хокук бозуларга тарту максатларында мөрәжәгать итү фактлары турында хәбәрнамә бирү муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи бурычы булып тора.

17. Муниципаль хезмәткәргә физик һәм юридик затлардан (бүләкләр, акчалата бүләк, ссудалар, матди характердагы хезмәтләр, күңел ачу, ял итү, транспорттан файдаланган өчен түләү һәм башка бүләкләр) вазыйфай бурычларын үтәүгә бәйле рәвештә бүләкләр(бүләкләр, акчалата бүләк, ссудалар, матди характердагы хезмәтләр, күңел ачу, ял итү, транспорттан файдаланган өчен түләү һәм башка бүләкләр) алу тыела. Беркетмә чаралары, хезмәт командировкалары һәм башка рәсми чаралар белән бәйле рәвештә муниципаль хезмәткәрләр алган бүләкләр жирле үзидарә органы милке дип таныла һәм муниципаль хезмәткәрләргә акт буенча жирле үзидарә органынан тапшырыла, Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән очрактан тыш.

18. Муниципаль хезмәткәр дәүләт органында яки жирле үзидарә органында гамәлдә булган Россия Федерациясе законнары нигезендә кабул ителгән нормаларны һәм таләпләрне үтәгәндә хезмәт мәгълүматын эшкәртә һәм тапшыра ала.

19. Муниципаль хезмәткәр мәгълүматның куркынычсызлыгын һәм конфиденциальлеген тәмин итү буенча тиешле чаралар күрергә, рөхсәт ителмәгән килешүе өчен җавап тотарга тиеш.

20. Җитәкче булган муниципаль хезмәткәр муниципаль хезмәткәрләрне сәяси партияләр, башка ижтимагый һәм дини берләшмәләр эшчәнлегендә катнашырга мәжбүр итү очрактарына юл куймаска тиеш.

21. Башка муниципаль хезмәткәрләргә карата оештыру-боеру вәкаләтләре бирелгән муниципаль хезмәткәр алар өчен профессиональлек, мактауга лаек репутация үрнәге булырга, жирле үзидарә органында яисә аның бүлекчәсендә мораль-психологик климат формалашуга ярдәм итәргә тиеш.

22. Башка муниципаль хезмәткәрләргә карата оештыру-боеру вәкаләтләре бирелгән муниципаль хезмәткәр түбәндәгеләр өчен алынган:

а) мәнфәгатьләр каршылыгын булдырмау һәм жайга салу буенча чаралар күрергә;

б) коррупцияне кисәтү буенча чаралар күрергә;

в) муниципаль хезмәткәрләрне сәяси партияләр һәм ижтимагый берләшмәләр эшчәнлегендә катнашырга мәжбүр итү очрактарына юл куймаска.

23. Башка муниципаль хезмәткәрләргә карата оештыру-боеру вәкаләтләре бирелгән муниципаль хезмәткәр үзенә буйсынган муниципаль хезмәткәрләрнең куркыныч коррупцион тотышына юл куймауларынтәмин итәргә, үз-үзләрен тотышына намуслылык, гаделлек һәм гаделлек үрнәген күрсәтергә тиеш.

24. Башка муниципаль хезмәткәрләргә карата оештыру-боеру вәкаләтләре бирелгән муниципаль хезмәткәр, әгәр дә ул мондый гамәлләрне яисә гамәл кылмаска юл куймаса, этика принципларын һәм хезмәт тәртибе кагыйдәләрен бозучы хезмәткәрләренң гамәлләре өчен Россия Федерациясе законнары нигезендә җавап тота.

IV. Муниципаль хезмәткәрләренң хезмәт урынында үз-үзләрен тотышы буенча тәкъдим ителгән этик кагыйдәләр

25. Муниципаль хезмәткәргә хезмәт урынында кеше, аның хокуклары һәм ирекләре-иң югары хәзинә, һәм һәр граҗдан шәхси тормышының кагылгысызлыгына, шәхси һәм гаилә серенә, намусын, абруен, үзенң яхшы исемен яклауга хокуклы булуыннан чыгып эш итәргә тиеш.

26. Муниципаль хезмәткәр үз-үзен тотышында тыела:

а) женесе, яше, расасы, милләте, теле, граҗданлыгы, социаль, мөлкәти яки гаилә хәле, сәяси яки дини өстенлек бирү билгеләре буенча дискриминацион характердагы теләсә кайсы төр әйтемнәр һәм гамәлләрдән;

б) дорфалык, кимсетүчәнлек, гаепсезлек, алдан кисәтүләр, хокуксыз, лаексыз гаепләүләр күрсәтүдән;

в) янаулар, мыскыллау белдерүләр яки репликалар, нормаль аралашуга комачаулаучы яки хокукка каршы тәртипне китереп чыгаручы гамәлләрдән;

г) хезмәт киңәшмәләре, әңгәмәләр, граҗданнар белән бүтән хезмәт аралашу вакытында тәмәке тартудан;

д) әйләнә-тирәдәгеләр тарафыннан ришвәт алырга ризалык яки ришвәт бирү турындагы үтенеч буларак кабул ителергә мөмкин булган теләсә нинди әйтемнәр, жестлар, гамәлләрдән.

27. Муниципаль хезмәткәрләр коллективта эшлекле мөнәсәбәтләр урнаштыруга һәм үзара конструктив хезмәттәшлек урнаштыруга ярдәм итәргә тиеш. Муниципаль хезмәткәрләр әдәпле, ягымлы, әдәпле, игътибарлы булырга һәм граҗданнар белән аралашуда түземлек күрсәтергә тиеш.

28. Муниципаль хезмәткәрнең тышкы кыяфәте, хезмәт шартлары һәм хезмәт чарасы форматына бәйле рәвештә, граҗданнарның дәүләт органнарына һәм җирле үзидарә органнарына ихтирамлы мөнәсәбәтенә, рәсмилеге, тыйнаклығы, традициясе, пөхтәлеге белән аерылып торган гомум кабул ителгән эш стилинә туры килергә тиеш. Тышкы кыяфәтне формалаштырганда районның җирле үзидарә органнары муниципаль хезмәткәрләренә эш итәргә тиешле төп кагыйдә-киемдә эшлекле стильне саклау. Төп элемент булып эшлекле костюм тора.

V. Кодекс нигезлэмэлэрен бозган өчен жаваплылык

29. Муниципаль хезмэткэрлэргә Кодекс нигезлэмэлэрен бозу факты Чүпрэле муниципаль районы жирле үзидарә органнарында муниципаль хезмэткэрлэрнең, муниципаль вазыйфаны биләүче затларның хезмэт тәртибе таләплэрен үтәү һәм мәнфэгатыләр конфликтын жайга салу буенча комиссия утырышында каралырга тиеш, һәм, Россия Федерациясе законнарында каралган очракларда, муниципаль хезмэткэргә юридик жаваплылык чараларын куллануга китерә.

Муниципаль хезмэткэрлэр тарафыннан Кодекс нигезлэмэлэрен үтәү аттестациялэр үткэргэндә, югарыдагы вазифаларга тэкьдим итү өчен кадрлар резервын формалаштырганда, шулай ук дисциплинар жэза биргэндә исәпкә алына.